

Vastaus Jaana Huhdan ja usean muun (24) valtuutetun valtuustoaloitteeseen sähköisen allekirjoituksen käyttööntamamisesta

HA/4793/00.02.00.03/2012
KN/HO/JE/NK/TH/LL

Valtuutettu Jaana Huhta ja 24 muuta valtuutettua tekivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen aloitteen:

"Ehdotan, että Vantaan kaupunki ottaa käyttöön sähköiset allekirjoitukset.

Vantaan kaupunki on jo neljä vuotta käyttänyt sähköistä kokoustekniikkaa, mutta esimerkiksi pöytäkirjat täytyy edelleen allekirjoittaa paperi+kynä -menetelmällä.

Pöytäkirjan tarkastajat joutuvat käymään tiettyä aikana tietyssä toimipisteessä tarkastamassa ja allekirjoittamassa pöytäkirjan, mikä hidastaa ja heikentää prosesseja ja aiheuttaa turhaa liikennettä, kun saman asian voisi tehdä joustavasti sähköisesti esimerkiksi sähköpostilinkin kautta. Tällöin dokumentin laatuakin olisi helpompi parantaa.

Sähköinen allekirjoitusmahdollisuus vähentäisi kaupunginhallinnossa paperin käyttöä, lähettelyä ja odottelemista. Sähköinen asiointihan on mahdollista muun muassa päivähoitohakemusten jättämisessä.

Sähköinen allekirjoitus tehdään joko mobiilivarmenteella tai pankkitunnuksilla. Tämä lisää tietoturvaa ja tietosuojaa; papereita eivät näe kuin ne henkilöt, joille ne on tarkoitettu. Sähköinen tunnistautuminen tulee mahdollistaa kaikkeen asiointiin, sekä sisäiseen että kuntalaisasiointiin."

Kaupunginvaltuusto 15.10.2012 § 13

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää se kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginjohtajan toimialan vastaus aloitteeseen:

Aloitteessa on ehdotettu, että Vantaan kaupunki ottaa käyttöön sähköisen allekirjoituksen. Esimerkkinä sähköisestä allekirjoituksen hyödyntämisestä aloitteessa mainitaan sähköinen pöytäkirjantarkastus.

Kuntalain 50 §:n mukaan hallintosäännössä tulee antaa tarpeelliset määräykset asiakirjojen allekirjoittamisesta. Esimerkiksi hallintopäätösten omakätinen allekirjoittaminen on ollut pitkään vallinneen tulkintalinjan mukaan ainoa asianmukainen tapa varmentaa tehty päätös, ja näin katsottaneen olleen myös pöytäkirjojen kohdalla. Hallintolaissa tai kuntalaissa ei kuitenkaan ole nimenomaista säännöstä, joka asettaisi päätöksen tai pöytäkirjan allekirjoittamiselle tietyn muotovaatimuksen, vaan allekirjoittamisvelvollisuus johtuu julkiseksi tulemisesta. Julkisuuslain 6 §:n mukaan viranomaisen päätös tai pöytäkirja tulee julkiseksi, kun se on "allekirjoitettu tai sitä vastaavalla tavalla varmennettu". Tämän perusteella muunlainen varmentamistoimi kuin omakätinen allekirjoittaminen on siten julkisuuslain mukaan mahdollinen.

Päätös voidaan varmentaa myös asiointilain (Laki sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa) mukaisella vahvalla sähköisellä allekirjoituksella tai koneellisella allekirjoituksella. Todettakoon, että päätökset voidaan antaa tiedoksi vastaanottajan suostumuksella myös sähköisesti ja nykypäivänä sähköisen toimintaympäristön myötä esim. viranhaltijapäätösten koneellinen allekirjoittaminen on lisääntynyt. Suojaamattomassa sähköpostiyhteydessä ei kuitenkaan tule lähettää arkaluonteisia tai lain mukaan salassa pidettäviä tietoja. Tämä huomioon ottaen pöytäkirjan varmentamisen tulisi omakätisen allekirjoittamisen sijaan tapahtua joko vahvalla sähköisellä allekirjoittamisella tai Extranetissa koneellisella allekirjoittamisella, jolloin varmentamisen voidaan katsoa täyttävän lainsäädännön asettamat reunaehdot.

Vantaan kaupungin hallintosäännön (10 §) mukaan pöytäkirja voidaan tarkistaa myös sähköisesti. Luottamushenkilöiden Extranetissa on olemassa tekninen mahdollisuus ottaa käyttöön sähköinen pöytäkirjojen tarkastus. Käyttöönottoon liittyvä muu valmistelu on meneillään. Luottamushenkilöelinten päätöksentekoprosessien läpikäynti ja kuvaus on vireillä prosessin kehittämismahdollisuuksien arvioimiseksi (esim. pöytäkirjojen hyväksymisprosessi).

Sähköisten palveluiden laajempi kehittäminen on otettu huomioon niin kaupungin vuoden 2014-2017 strategiassa kuin tuoreessa tietohallinto-ohjelmassakin (Kh 4.11.2013). Vantaan kaupungin Sähköisten palveluiden toimenpideohjelman mukaisesti on käynnistynyt sähköisen asioinnin viite-, kohde- ja ratkaisuarkkitehtuurien luominen. Tähän kokonaisuuteen ja eri kerroksiin liittyvät myös asiointissa tarpeelliset tunnistamispalvelut (tällä hetkellä esimerkiksi asiointitili, VRK- ja Vetuma palvelut). Myös sähköisen allekirjoituksen toteuttamistapaa arvioidaan tässä yhteydessä muun muassa tutustumalla markkinoilla oleviin vaihtoehtoihin.

Kaupungin asianhallintajärjestelmän (ASTA) käyttöönoton myötä on tarkoitus lähivuosina hakea lupaa sähköiseen arkistointiin, jolloin paperisten, käsin allekirjoitettujen asiakirjojen arkistoinnista voidaan luopua kokonaan.

Kaupunginhallitus 10.2.2014 § 19

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa valtuutettu Jaana Huhdalle ja usealle muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle kaupunginjohtajan toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginhallituksen vastaus kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Hallintojohtaja Hanna Ormio, puh. 09 839 22 484,
lakimies Niina Kolju puh. 09 839 22150,
tietohallintopäällikkö Tapio Huttunen 09 839 22736
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi